

УДК 811.111:801.1.8 + 007

Наталія Добровольська

ORCIDiD: orcid.org/0000-0001-9133-285X

аспірант кафедри практики англійської мови
та методики її викладання
Тернопільського національного педагогічного
університету ім. Володимира Гнатюка
вул. Максима Кривоноса 2, м. Тернопіль, Україна
natusikdob@ukr.net

ЛІНГВІСТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА АНГЛОМОВНИХ ПРОФЕСІЙНИХ АДАПТОВАНИХ ПЕРЕКЛАДНИХ І АВТЕНТИЧНИХ ТЕКСТІВ ДЛЯ ЧИТАННЯ І ГОВОРІННЯ У ГАЛУЗІ КОМП'ЮТЕРНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ

Стаття присвячена лінгвістичній характеристиці англомовних професійних адаптованих перекладних і автентичних текстів для читання і говоріння у галузі комп'ютерної інженерії. Визначено лінгвістичні особливості англомовної комп'ютерної лексики, в тому числі, особливості опорних текстів для читання і говоріння. Проведено аналіз основних засобів відтворення комп'ютерних термінологічних одиниць, визначено, що для перекладу комп'ютерної термінології використовують декілька шляхів перекладу: транскодування, калькування, описовий переклад та еквівалентний переклад.

Ключові слова: інженерія, комп'ютерна термінологія, лексика, читання, говоріння, компетентність, професійний, переклад.

Статья посвящена лингвистической характеристике англоязычных профессиональных адаптированных переводных и аутентичных текстов для чтения и говорения в области компьютерной инженерии. Определены лингвистические особенности англоязычной компьютерной лексики, в том числе, особенности опорных текстов для чтения и говорения. Проведен анализ основных средств воспроизведения компьютерных терминологических единиц, определено, что для перевода компьютерной терминологии используют несколько путей перевода: транскодирование, калькирование, описательный перевод и эквивалентный перевод.

Ключевые слова: инженерия, компьютерная терминология, лексика, чтение, говорение, компетентность, профессиональный, перевод.

The article is devoted to the linguistic characteristics of English professional adapted translated and authentic texts for reading and speaking in the field of

computer engineering. The linguistic features of English computer vocabulary, including the peculiarities of reference texts for reading and speaking, are determined. Relative to our study, the characteristic of English computer programming is extremely important for the selection of professionally oriented educational material. Analyzing the sphere of the latest technologies, one can notice that the last decade is characterized by the emergence of a significant number of new lexical, semantic and phraseological units in English due to new trends and directions in scientific and technological development (Nardi B., 1999). This fact is explained by the fact that the rapid pace of development of this sphere, new subjects, phenomena, processes and facts need to be adequately indicated in the language. Such a notation is carried out by replenishing the vocabulary with lexical and phraseological innovations, rethinking the existing linguistic material (Chirvony O., 2010). The information revolution (or the «Web revolution») was accompanied by an extremely intense creation of novelties related to computers and the Internet. Therefore, the English vocabulary of the sphere of new technologies attracts the attention of scientists in the aspect of the study of terminology subsystems of new units, linguistic culture, sociolinguistics, and psychology. In modern linguistic studies the factor of game in computer communication is considered, linguophilosophical parameters of innovations of sphere of modern technologies are studied, virtual discourse is investigated. According to Chirvony, the development of information technology contributed to the creation of a global computer network Internet, which gradually turned into an independent socio-cultural environment. As a result, the development of the Internet and information technology has had a significant impact on the development of modern English, which is the main and most used language of the Internet (Chirvony O., 2010). In our study we analyzed the main means of reproduction of computer terminology units. It has been determined that several translation methods are used for translating computer terminology: transcoding, calcula, descriptive translation and equivalent translation.

Key words: *engineering, computer terminology, vocabulary, reading, speaking, competence, professional, translation.*

У нашому дослідженні ми розглянемо процес взаємопов'язаного формування англомовної компетентності в читанні та говорінні студентів-інженерів як процес навчання усного монологічного мовлення на основі прочитаної інформації з англомовних професійних адаптованих перекладних і автентичних текстів, а також підготовленого англомовного говоріння перед читанням складних професійних текстів англійською мовою (статей, інструкцій, буклетів).

Аналізуючи сферу новітніх технологій, можна помітити, що останнє десятиліття характеризується появою значної кількості нових лексичних, семантичних і фразеологічних одиниць в англійській мові у зв'язку з новими тенденціями і напрямками науково-технічного розвитку (Нарді В., 1999). Цей факт пояснюється тим, що швидкий темп розвитку цієї сфери, нові

предмети, явища, процеси і факти потребують адекватного позначення в мові. Таке позначення здійснюється шляхом поповнення словникового складу лексичними і фразеологічними інноваціями, переосмисленням вже існуючого мовного матеріалу (Чирвоний О., 2010).

Постійні прогресивні зміни у сфері інформаційних технологій привертають увагу багатьох науковців до проблеми вивчення, уточнення, поглиблення існуючих наукових понять і термінів комп'ютерного мовлення, яке з самого початку є англomовним. Дотично до нашого дослідження характеристика англomовного комп'ютерного мовлення є вкрай важливою для підбору професійно спрямованого навчального матеріалу.

Мета статті – визначення та аналіз лінгвістичних особливостей англomовної комп'ютерної лексики, в тому числі, особливостей опорних текстів для читання і говоріння у галузі комп'ютерної інженерії.

Англomовний лексикон сфери новітніх технологій привертає увагу вчених в аспекті дослідження термінологічних підсистем нових одиниць, лінгвокультурології, соціолінгвістики, психології. В сучасних лінгвістичних дослідженнях розглядається фактор гри комп'ютерної комунікації, вивчаються лінгвофілософські параметри інновацій сфери новітніх технологій, досліджується віртуальний дискурс.

У нашому дослідженні ми спиратимемося на праці про Інтернет-комунікацію, Інтернет-дискурс та Інтернет-термінологію вітчизняних учених та вчених близького зарубіжжя, таких як: Т. Акулініна, Є. Єнікєєва, В. Карабан, Н. Купцова, Д. Лотте, М. Сергієнко, О. Чирвоний

При дослідженні термінологічної системи сфери інформаційних технологій необхідно звернути увагу на дві такі її особливості (Лотте Д., 1981, с. 102):

1. Процес аналізу комп'ютерної лексики ускладнюється різноманітністю і неоднозначністю термінології (професіоналізми, жаргонізми, арготизми, сленгізми).

2. Для комп'ютерної лексики характерно застосування мовної гри і засобів мовної експресії.

Важливою особливістю термінів є те, що вони точно виражають поняття, процеси та назви речей, які є характерними для тієї або іншої сфери виробництва. Характерною рисою терміна є його співвіднесеність із точно визначеним поняттям, його спрямованість на однозначність (Пронина Р., 1973, с. 8).

Задля вірного розуміння та правильного перекладу комп'ютерних термінів необхідно розуміти морфологічну будову терміна, семантичні особливості, що відрізняють його від загальноновживаних слів, особливості контекстуального функціонування цих одиниць.

Так, за твердженнями лінгвістів, усі терміни за своєю морфологічною будовою поділяються на:

1) прості терміни, такі як *«file»* – порція інформації, що має ім'я, *«disk»* – кругла пластинка з магнітним шаром для зберігання інформації, *«program»* – комп'ютерна програма;

2) складні терміни, такі як «*hotlist*» – *перелік адрес, які треба зберегти для майбутнього*, «*key word*» – *ключове слово*; «*bottleneck*» – *критичний елемент, що обмежує продуктивність системи*;

3) терміни-словосполучення, такі як «*burst speed*» – *найбільша швидкість, з якою пристрій може працювати*; «*fire button*» – *кнопка для запуску програми*; «*address map*» – *відбиття логічних та фізичних адрес* (Пронина Р., 1973, с. 9).

Такі дослідники як Т. Акулініна (Акулініна Т., 2003, с. 66), О. Юхміна (Юхміна О., 2009, с. 128), Б. Шуневич (Шуневич Б., 1991, с. 235), І. Белікова (Белікова І., 2004, с. 97), С. Володькова (Володькова С., 2011, с. 98), досліджуючи терміни комп'ютерної галузі в англійській мові дійшли висновку, що для неї найхарактернішою є *морфологічна аббревіація*.

До найпоширеніших типів аббревіатур з комп'ютерної сфери англійської мови, спираючись на результати досліджень зазначених мовознавців, можна віднести:

1) ініціальні аббревіатури (82% від загальної кількості скорочень) (Акулініна Т., 2003, с. 78) або буквені скорочення (алфавітизм) (Юхміна О., 2009, с. 134). Наприклад: *DB/db* – *data base* (БД – база даних), *HTTP* – *Hyper Text Transfer Protocol* (протокол передачі гіпертекстових файлів), *OS* – *operational system* (ОС – операційна система).

Окрім того, за твердженням О. Юхміної сюди ж відносяться акроніми, омонімічні словам загальнолітературної мови. Цей тип термінів є специфічним для творення англійських комп'ютерних технологій:

– *CASE* (випадок) – *Computer-Aided Software Engineering* (автоматизоване проектування і створення програм);

– *ROSE* (троянда) – *Remote Operations Service Element* (сервісний елемент віддалених операцій);

– *CAT* (кіт) – *Computer-Aided Tomography* (комп'ютерна томографія) за своєю графічною й фонетичною оформленістю збігаються із загальнолітературними словами, тому відзначається необхідність їх вживання в певному контексті.

Дослідниця О. Остапенко відзначає роль грецьких і латинських префіксів у творенні комп'ютерних термінів (Остапенко О., 2003, с. 248–249) і виділяє наступні:

– **грецькі:** *auto-* (само, автономно): *авто виклик* – *autocalling*; *dis-* (протилежний до, не): *дисплей* – *display*; *homo-* (одно): *гомоморфізм* – *homomorphism*; *hyper-* (понад, вище, у більшій мірі): *гіпер-текст* – *hypertext*; *macro-* (великий, об'ємний): *макрогенератор* – *magrogenerator*; *micro-* (маленький, мініатюрний): *мікропроцесор* – *microprocessor*;

– **латинські:** *de-* (повертати дію/вилучати): *декодер* – *decoder*; *inter-* (між, усередині): *інтернет* – *internet*; *intra-* (усередині, серед): *інтранет* – *intranet*; *multi-* (багато, різно): *мультисписок* – *multilist*; *non-*(не): *нелокалізований* – *nonlocalized*; *pro-* (вперед, перед, попереду): *процесор* – *processor*; *re-* (знову, повторювати): *реконфігурація* – *reconfiguration*; *self-*

(стосовно самого себе (об'єкта)): *самоадаптація* – *selfadapting*; *sub* (під, підмножина, частина чогось, частково): *підмножина* – *subset*; *trans-* (через, на стороні, поперек): *трансформатор* – *transformer*; *ultra-* (понад, поза, сильніший): *ультрамікроафіша* – *ultrafiche*; *uni-* (одно): *унікальне ім'я* – *unicode* (Остапенко О., 2003, с. 248–249).

Натомість Б. Шуневич пропонує класифікувати абрєвіатури на нетрадиційні (нестандартні), фразові та комбіновані (Шуневич Б., 1991).

До нетрадиційних або нестандартних він відносить абрєвіатури, в яких замість перших букв слів, від яких вони утворені, використовуються цифри і/або букви, вимова яких збігається в англійській мові з вимовою певних слів у словосполучі, наприклад, f2f від англійських слів face-to-face – індивідуальний, або традиційний у термінах індивідуальне навчання, традиційне навчання – face-to-face learning (Шуневич Б., 1991, с. 224).

Варто відзначити, що в навчальному процесі важливим є також переклад комп'ютерної термінології як для викладача, так і для студентів. Адже здатність швидко, влучно і правильно перекласти нові лексичні одиниці при вивченні чи представленні навчального матеріалу якісно впливає на успішність і якість сприйняття, розуміння і запам'ятовування студентами цього матеріалу. Саме тому, викладач англійської мови професійного спрямування має враховувати такі основні способи перекладу комп'ютерної термінології: транскодування, калькування, описовий переклад, еквівалентний переклад.

I. Транскодування як спосіб перекладу термінологічних одиниць використовується тоді, коли звукова чи графічна форма слова вихідної мови, тобто англійської, передається засобами абетки мови перекладу, тобто української. Транскодування неологізмів відбувається в перекладі в тих випадках, коли в науці країни мови перекладу відсутнє відповідне поняття і відповідний перекладний еквівалент і неможливо підібрати слово або слова в мові перекладу, які б адекватно передавали зміст поняття і відповідали вимогам до термінотворення. Особливо часто транскодування термінів відбувається в тих випадках, коли термін у мові перекладу складається з міжнародних терміноелементів латинського або давньогрецького походження. Лінгвісти виділяють чотири види транскодування: транслітерація, транскрибування, змішане транскодування, адаптоване транскодування.

Окрім того потрібно зазначити, що при транскодуванні є певні особливості перекладу комп'ютерних термінологізмів, а саме: подвоєння приголосних між голосними не передається, як, для прикладу, у слові «комутатор»; літера «г» у кінці зазвичай передається, незалежно від того, чи вимовляється вона у слові-оригіналі, для прикладу, «монітор», «драйвер».

II. Калькування як спосіб перекладу термінологічних одиниць здійснюється шляхом заміни їх складових частин (морфем або слів) їх лексичними відповідниками в мові перекладу. Калькування як прийом перекладу частіше застосовується в перекладі складних слів (термінів),

а також тих складних термінів, що утворені за допомогою поширених загальнонародних слів.

Калькування, другий за частотністю використання у процесі перекладу комп'ютерних термінологізмів, це прийом перекладу термінів, коли відповідником простого чи (частіше) складного терміна мови оригіналу в мові перекладу вибирається, як правило, перший за порядком відповідник у словнику (Льїна Л., 1998).

У ряді випадків використання прийому калькування супроводжується зміною послідовності калькованих елементів. Нерідко в процесі перекладу транскрипція і калькування використовується одночасно. Наведемо приклади українських відповідників англійських комп'ютерних термінів, які утворені за допомогою вибору першого словникового відповідника кожного з компонентів: *artificial neutral network* – *штучна нейтронна мережа*; *composite key* – *композитний ключ*; *computer network* – *комп'ютерна мережа*; *control panel* – *панель управління*; *current drive* – *поточний дисковід*; *data warehouse* – *інформаційне сховище*; *disk storage* – *дискова пам'ять*; *error checking* – *контроль помилок*; *file system* – *файлова система*; *hot keys* – *гарячі клавіші*; *image recognition* – *розпізнавання зображення*; *mailbox* – *поштова скриня*; *matrix printer* – *матричний принтер*; *network neighborhood* – *мережеве оточення*; *process-handling procedure* – *процедура управління процесом*; *ring network* – *кільцева мережа*.

При навчанні професійно спрямованого мовлення комп'ютерної сфери варто знати, що калькування є виправданим при перекладі термінологічних словосполучень тоді, коли складові елементи цих словосполучень уже посіли певне місце у термінологічній системі мови перекладу і є доступним для розуміння спеціалістів (Єнікєєва Є., 2001, с. 54–59). Так, перевагою даного способу перекладу є стислість та простота отриманого за допомогою еквівалента та його однозначна співвіднесеність з вихідним словом, яка доходить до повної оборотності відповідності. Необхідно зауважити, що калькування можна застосовувати тільки тоді, коли утворений таким чином перекладний відповідник не порушує норми вживання і сполучуваності слів в українській мові (Купцова Н., 2000, с. 25).

III. Описовий переклад застосовується у випадку, коли словосполучення складається з термінів, які ще не увійшли у вживання в певній галузі науки чи техніки на мові перекладу і потребують свого тлумачення, використовують описовий переклад (Карабан В., 2001, с. 178). При описовому перекладі застосовується лексико-граматична трансформація, при якій лексична одиниця мови-оригіналу замінюється словосполученням, яке дає пояснення або визначення цієї одиниці, тобто експлікація. На думку В. Карабана це надзвичайно продуктивний спосіб перекладу комп'ютерних термінів, можливість багатьом термінам своєчасно знайти свої еквіваленти і закріпитися в мові перекладу в бурхливий розвиток сфери інформаційних технологій (Карабан В., 2001, с. 180). За допомогою експлікації перекладають багатокомпонентні термінологічні словосполучення:

burning – запис компакт-диска; *business application* – програма комерційних розрахунків; *cross fade* – плавний перехід від одного звукового фрагмента або відеокліпа до іншого; *deluxe* – розширена версія програмного пакета, яка включає додаткові програми чи можливості; *freeware* – безкоштовне програмне забезпечення; Продуктивність експлікації при перекладі українською мовою також пояснюють розбіжностями у способах творення слів та словосполучень. В англійській мові переважають багатокомпонентні безприйменникові словосполучення, що не є притаманним українській мові і це створює певні труднощі у процесі перекладу (Карабан В., 2001, с. 181). Ці труднощі часто усувають за допомогою калькування зі зміною послідовності компонентів словосполучення:

– *BIOS (Basic Input/Output System)* – базова система введення-виведення;

– *DMA (Direct Memory Access)* – прямий доступ до пам'яті;

– *DML (Data Manipulation Language)* – мова маніпулювання даними;

– *DPB (Disk Parameter Block)* – блок параметрів диска.

Н. Купцова вважає, що перевагою калькування перед експлікацією є те, що експлікація є багатослівною, а в калькуванні кожному елементу словосполучення на мові оригіналу відповідає один елемент словосполучення мовою перекладу, тобто реалізується принцип економії мовних засобів (Купцова Н., 2000, с. 36). Інколи експлікація діє разом з калькуванням як, для прикладу, *MS-DOS (MicroSoft Disk Operating System)* – дискова операційна система фірми Microsoft.

IV. Еквівалентний переклад – це такий спосіб перекладу при якому, значення англійського слова повністю співпадає зі значенням українського. Хоч в українській мові немає великої кількості слів-відповідників у комп'ютерній сфері, цей вид перекладу є доволі поширеним при перекладі англійських комп'ютерних термінологізмів. Наведемо кілька прикладів еквівалентного перекладу: *bar* – панель; *desktop* – робочий стіл; *drive* – дисковод; *error* – помилка; *keyboard* – клавіатура; *lock* – блокування; *memory* – пам'ять; *message* – повідомлення; *mode* – режим; *mouse* – маніпулятор; *network* – мережа; *notepad* – записна книжка; *pitch* – рівень, висота; *screen* – екран.

На думку В. Комісарова, еквівалентність виступає основою комунікативної рівноцінності, наявність якої і робить текст перекладом. Під поняттям еквівалентності перекладу вчений розуміє передачу в перекладі змісту оригіналу, який розглядається як сукупність інформації, яка міститься в тексті, у тому числі й емотивні, стилістичні, образні, естетичні функції мовних одиниць (Комісаров В., 2000, с. 112). Одним з головних завдань викладача при представленні нового навчального матеріалу полягає у максимально повній передачі змісту оригіналу, адже спільність змісту оригіналу і перекладу дуже важлива. Тому, збереження відносної рівності змістовної, змістової, семантичної, стилістичної і функціонально-комунікативної інформації, що міститься в оригіналі і перекладі. Варто

особливо підкреслити, що еквівалентність оригіналу і перекладу – це насамперед спільність розуміння інформації, що міститься в тексті, в тому числі інформації експліцитно вираженої в тексті й імпліцитно віднесеної до підтексту (Комісаров В., 2000, с. 114). Окрім того, еквівалентність перекладу залежить також від ситуації породження тексту оригіналу і його відтворення в мові перекладу.

Проаналізувавши основні засоби відтворення комп'ютерних термінологічних одиниць, ми визначили, що для перекладу комп'ютерної термінології використовують декілька шляхів перекладу: транскодування, калькування, описовий переклад та еквівалентний переклад.

На нашу думку, визначення, розуміння і застосування лінгвістичних особливостей англійської комп'ютерної лексики, в тому числі, особливостей опорних текстів для читання і говоріння на всіх вищезазначених рівнях забезпечує успішне оволодіння англійським професійно спрямованим мовленням майбутніми фахівцями сфери комп'ютерних технологій.

Виявлені лінгвістичні особливості англійського комп'ютерного мовлення становлять змістову основу для розробки передбачуваної системи вправ, яка буде представлена у наступному нашому дослідженні.

Список використаних джерел

1. Акулинина Т. В. Экстралингвистическая обусловленность особенностей английской терминологии компьютерной информатики : дисс. ... канд. филол. наук : 10.02.04 / Акулинина Т. В. – Омск, 2003. – 345 с.
2. Беликова И. О. Особенности образования терминов-неологизмов в подязыке компьютерной техники : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.04 / Беликова И. О. – Омск, 2004. – 224 с.
3. Володькова С. А. Проблемы сокращений терминологических единиц в подязыке информатики английского языка : дисс. ... канд. филол. наук : 10.02.04 / Володькова С. А. – Омск, 2011. – 124 с.
4. Єнікєєва Є. М. Особливості перекладу комп'ютерних термінів на українську мову / Є. М. Єнікєєва // Вісник СумДУ. – 2001. – № 5 (26). – С. 54–59.
5. Ільїна Л. В. Лексическое заимствование : переход иноязычий или внутриязыковое создание? [Електронний ресурс] / Л. В. Ильина, О. М. Сычева. – Режим доступа : http://www.philosophy.nsc.ru/journals/humscience/4_98/17_ILINA.HTM.
6. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури : [учбовий посібник] / Карабан В. І. – Вінниця : Видавництво «Нова Книга», 2001. – 303 с.
7. Комиссаров В. Н. Современное переводоведение : курс лекций / Комиссаров В. Н. – М. : ЭТС. – 2000. – 192 с.
8. Купцова Н. С. Особенности языка хакеров / Купцова Н. С. – Хабаровск, 2000. – 271 с.

9. Лотте Д. С. Вопросы заимствования и упорядочения иноязычных терминов и терминологических элементов / Лотте Д. С. – М. : Наука, 1981. – 149 с.
10. Остапенко О. До історії слов'янської лексикографії : Juridisch-politische Terminologie für die slavischen Sprachen Österreichs / Олена Остапенко // Проблеми слов'янознавства. – Л., 2003. – Вип. 53. – С. 264–270.
11. Пронина Р. Ф. Перевод английско й научно-технической литературы / Пронина Р. Ф. – М. : Высшая школа, 1973. – 174 с.
12. Сергієнко М. О. Труднощі перекладу лексичної складової комп'ютерного дискурсу / М. О. Сергієнко // Path of Science. – 2017. – № 3 (11). – С. 1021–1024. – DOI: 10.22178/pos.28-8.
13. Чирвоний О. С. Комп'ютерний лексикон сучасної англійської мови : Структурний, семантичний, функціональний аспекти : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.04 «Германські мови» / О. С. Чирвоний. – Запоріжжя : ЗНУ, 2010. – 22 с.
14. Шуневич Б. І. Структурні і функціональні характеристики англійської термінології з робототехніки : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 / Шуневич Б. І. – Л., 1991. – 215 с.
15. Юхмина Е. А. Адаптация англоязычных компьютерных терминов к лексической системе русского языка : дисс. ... канд. филол. наук : 10.02.04 / Е. А. Юхмина. – Челябинск, 2009. – 196 с.
16. Nardi V. A. Information ecologies : using technology with heart / V. A. Nardi, L. O'Day Vicki. – MIT Press, 1999. – 232 p.

References

1. Akulinina T. B. (2003). Jekstralingvisticheseskaja obuslovlennost' osobennostej anglijskoj terminologii komp'juternoj informatiki [Extralinguistic conditionality of the peculiarities of the English terminology of computer informatics]. Candidate's thesis. Omsk (rus).
2. Belikova I. A. (2004). Osobennosti obrazovanija terminov-neologizmov v pod'jazyke komp'juternoj tehniki [Features of the formation of terms-neologisms in the sublanguage of computer technology]. Candidate's thesis. Omsk (rus).
3. Volod'kova S. A. (2011). Problemy sokrashhenij terminologicheskikh edinic v pod'jazyke informatiki anglijskogo jazyka [The problems of abbreviations of terminological units in the sublanguage of informatics of English]. Candidate's thesis. Omsk (rus).
4. Jenikjejeva Je. M. (2001). Osoblyvosti perekladu komp'juternykh terminiv na ukrajinsjku movu [Features of the translation of computer terms into Ukrainian]. Visnyk SumDU, 5, 54–59 (ukr).
5. Ilina L. V. (1998). Leksycheskoe zaymstvovanye: perekhod ynoiazuchy yly vnutryiazukovoe sozdanye? [Lexical borrowing: the transition of a foreign language or an interlanguage creation?]. Available at http://www.philosophy.nsc.ru/journals/humscience/4_98/17_ILINA.HTM (rus).

6. Karaban V. I. (2001). Pereklad anhliiskoi naukovoї i tekhnichnoi literatury [Translation of English scientific and technical literature]. Vinnycja: Nova knygha (ukr).
7. Komissarov V. N. (2000). Sovremennoe perevodovedenie: kurs lekcij [Modern translation studies: a course of lectures]. Moskva (rus).
8. Kupcova N. S. (2000). Osobennosti jazyka hakerov [Features of the language of hackers]. Khabarovsk (rus).
9. Lotte D. S. (1981) Voprosy zaimstvovaniya i uporjadocheniya inojazychnyh terminov i terminojelementov [Issues of borrowing and organizing foreign language terms and termoelements]. Moskow: Nauka (rus).
10. Ostapenko O. (2003) Do istoriyi slov'yans'koyi leksy'kografiiyi [To the history of Slavic lexicography]. Problemy' slov'yanoznavstva – Problems of Slavic Studies, 53, 264–267 (ukr).
11. Pronina R. F. (1973) Perevod anglijsko j nauchno-tehnicheskoy literatury [Translation of English and scientific and technical literature]. Moskow: Vysshaja shkola (rus).
12. Serhiienko M. O. (2017). Trudnoshchi perekladu leksychnoi skladovoi kompiuternoho dyskursu [Difficulties in translating the lexical component of computer discourse]. Path of Science. Available at: DOI: 10.22178/pos.28-8 (ukr).
13. Chyrvonyj O. S. (2010). Komp'juternyj leksykon suchasnoji anghlijs'koyi movy: Strukturnyj, semantychnyj, funkcional'nyj aspekty [Computer lexicon of modern English: Structural, semantic, functional aspects]. Extended abstract of candidate's thesis. Zaporizhzhia: ZNU (ukr).
14. Shunevy'ch B. I. (1991). Strukturni i funkcional'ni xaraktery'sty'ky' anglijs'koyi terminologiyi z robototekhniky' [Structural and functional characteristics of English terminology from robotics]. Candidate's thesis. Lviv (ukr).
15. Juhmina E. A. (2009). Adaptacija anglojazychnyh komp'juternyh terminov k leksicheskoy sisteme russkogo jazyka [Adaptation of English computer terms to the lexical system of the Russian language]. Candidate's thesis. Chelyabinsk (rus).
16. Nardi B., O'Day L. (1999). Information ecologies: Using Technology with Heart. Cambridge: MIT Press (eng).

*Статтю рекомендовано до друку
кандидатом педагогічних наук, доцентом кафедри іноземних мов
Одеської національної академії харчових технологій
Верейтіною Іриною Анатоліївною*

Стаття надійшла до редакції 30 листопада 2017 року

Наталья Добровольская

аспирант кафедри практики англійського мови
і методики його викладання

Тернопільського національного педагогічного університету
ім. Володимира Гнатюка,
ул. Максима Кривоноса 2, г. Тернопіль, Україна
natusikdob@ukr.net

**ЛІНГВІСТИЧЕСКАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА
АНГЛОЯЗЫЧНЫХ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ
АДАПТИРОВАННЫХ ПЕРЕВОДНЫХ И АУТЕНТИЧНЫХ
ТЕКСТОВ ДЛЯ ЧТЕНИЯ И ГОВОРЕНИЯ
В ОБЛАСТИ КОМПЬЮТЕРНОЙ ИНЖЕНЕРИИ**

Nataliia Dobrovolska

postgraduate of the Department of English language practice
and methods of teaching of

Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University,
Maxima Kryvonosa str., 2, 46027, Ternopil, Ukraine
natusikdob@ukr.net

**LINGUISTIC CHARACTERISTICS OF ENGLISH
PROFESSIONAL ADAPTED TRANSLATED AND AUTHENTIC
TEXTS FOR READING AND SPEAKING IN THE FIELD
OF COMPUTER ENGINEERING**